

بسم الله الرحمن الرحيم

www.ketab.ir

جهت گیری هدف دانش آموزان بهزیستی

مؤلف :

مرضیه شادمهر

سرشناسه: شادمهر، مرضیه، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور: جهت گیری هدف دانش آموزان بهزیستی / مولف مرضیه شادمهر.

مشخصات نشر: تهران: گروه آموزشی مدرس: همکار سنجش و دانش، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۵۵ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۶-۵۶۲-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۴۹ - ۵۵.

موضوع: پیشرفت تحصیلی -- ایران -- نمونه پژوهی

موضوع: Promotion (School) -- Iran -- Case studies

موضوع: موفقیت تحصیلی -- ایران -- نمونه پژوهی

موضوع: Academic achievement-- Iran-- Case studies

موضوع: شاگردان دبیرستان (دوره ی اول) -- ایران -- نمونه پژوهی

موضوع: Junior high school students -- Iran -- Case studies

رده بندی کنگره: LB۳۰۶۳

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۲۸۳۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۲۲۵۴۳

سنجش

www.sanjesh.ir

sanjeshodanesh@iran.ir

عنوان: جهت گیری هدف دانش آموزان بهزیستی

مولف: مرضیه شادمهر

ناشر: انتشارات گروه آموزشی مدرس (همکار سنجش و دانش)

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

صفحه آرای: مهدیه مخبری

قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰ نسخه

«کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است»

بهاء: ۳۵۰۰۰۰ ریال

چاپ و نشر: تهران، ملارد، مارلیک، بلوار هفت تیر، مجتمع تجاری اداری امیر، آکادمی تخصصی دکتری

مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، هیایان دانشگاه، پلاک ۱۲۶

تلفن تماس: ۰۲۱-۶۵۱۴۰۰۲۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	فصل اول.....
۱.....	کلیات.....
۱۰.....	فصل دوم.....
۱۰.....	ادبیات و پیشینه.....
۱۱.....	بخش اول: مفاهیم و مبانی نظری جهت گیری هدف.....
۱۱.....	تعاریف جهت گیری هدف.....
۱۱.....	مفهوم جهت گیری هدف.....
۱۲.....	انواع جهت گیری هدف.....
۱۲.....	مدل نیکولز (۱۹۸۴).....
۱۳.....	مدل میس و همکاران (۱۹۸۸).....
۱۴.....	مدل الیوت و همکاران.....
۱۵.....	بخش دوم: تعاریف و مفاهیم تعاریف و مبانی نظری حس انسجام.....
۱۵.....	تعاریف و مفاهیم حس انسجام.....
۱۶.....	بخش های اصلی و مرکزی حس انسجام.....
۱۷.....	هدفمند بودن حس انسجام.....
۱۸.....	تأثیرات حس انسجام.....
۱۹.....	بخش سوم: تعاریف و مفاهیم سازگاری.....
۱۹.....	تعریف سازگاری.....
۲۱.....	سازگاری در فرهنگ روان شناسی.....
۲۲.....	طبقه اجتماعی: دیگر عامل جامعه پذیری.....
۲۳.....	سازگاری اجتماعی.....
۲۵.....	موضع گیریهای نظری درباره ی سازگاری.....
۲۵.....	دیدگاه روان پویایی.....
۲۶.....	جورج هربرت مید.....
۲۶.....	آلفرد آدلر.....
۲۷.....	نظریه دلبستگی بالبی.....
۲۸.....	نظریه های روانی - اجتماعی.....
۲۸.....	اریک اریکسون.....
۲۹.....	رابرت سیرز.....
۲۹.....	دیدگاه رفتاری.....
۳۰.....	دیدگاه یادگیری اجتماعی - شناختی.....
۳۲.....	پیشینه تحقیق.....
۳۲.....	پیشینه پژوهش در داخل کشور.....

مقدمه

اصلاح جهت گیری هدف^۱، به عنوان معیارهای یادگیرنده در ارزیابی توانایی یادگیری و پیشرفت و به اهداف فرد در درگیر شدن در فرایندهای مربوط به یادگیری اشاره دارد (واندوال، درستید و دیسویک ۲۰۱۹). الیوت و مک گرگور^۲ (۲۰۰۱) اهداف پیشرفت را مفروض در چهار هدف؛ اهداف رویکردی- تسلطی^۳، اهداف رویکردی- عملکردی^۴، اجتنابی- تسلطی^۵ و اجتنابی-عملکردی^۶ دانسته اند که با اغلب اهداف مرتبط با پیشرفت در نظام آموزشی همخوان است (برگ^۷، ۲۰۲۰). اهداف رویکردی-عملکردی، متمرکز بر کسب شایستگی و تأیید در نظر دیگران است، اهداف اجتنابی-عملکردی بر اجتناب از فقدان شایستگی در نظر دیگران تمرکز دارد، اهداف رویکردی-تسلطی بر افزایش کفایت و کسب مهارت و تسلط بر تکالیف اشاره می-کند و اهداف اجتنابی-تسلطی با پرهیز از ادراک ناقص، فقدان یادگیری و تسلط نداشتن بر موضوع و نیز با معیارهایی چون درست عمل کردن (اجتناب از کارهای اشتباه) و اجتناب از عملکرد ناقص و ناتمام رها کردن کار مشخص است (اوهتانی و همکاران^۸، ۲۰۱۳).

حس انسجام^۹ ترکیبی از خوش بینی همراه با احساس کنترل است که از طریق سه مؤلفه قابل درک بودن^{۱۱}، قابلیت مدیریت^{۱۲} و معنی دار^{۱۳} بودن واقع از نظر فرد ممکن می شود (اریکسون و میتل مارک^{۱۴}، ۲۰۱۶). حس انسجام^{۱۵} یک سازه شخصیتی با سه مؤلفه درک پذیری، توانایی مدیریت و معناداری می باشد (لاینز و نگوین^{۱۶}، ۲۰۱۹). در درک پذیری به حس انسجام اشاره می شود که در آن فرد معتقد است هیچ چیز منفی یا حیرت آوری اتفاق نیفتاده و زندگی می تواند خوب و معقولانه و مطابق انتظارش پیش رود. مؤلفه توانایی مدیریت،

^۱. goal orientation

^۲. Vandewalle, Nerstad, & Dysvik

^۳. Elliot and McGregor

^۴. Mastery-Approach

^۵. Performance-Approach

^۶. Mastery-Avoidance

^۷. Performance- Avoidance

^۸. Bergh

^۹. Ohati, et al

^{۱۰}. Sense of Coherence

^{۱۱}. Comprehensibility

^{۱۲}. Manageability

^{۱۳}. Meaningfulness

^{۱۴}. Eriksson and Mittelmark

^{۱۵}. Cohesion

^{۱۶}. Lainez, & Nguyen

احساس دارا بودن منابع مورد نیاز برای حل مشکل و مبارزه با استرس‌ها را منعکس می‌کند و در نهایت، احساس معناداری متضمن این است که چقدر فرد زندگی را با ارزش دانسته و تا چه اندازه این حس را به تنهایی به لحاظ شناختی بلکه به طور هیجانی به همراه دارد (آنتونوسکی^۱، ۱۹۹۳). سازگاری فردی و اجتماعی^۲ مفهومی گسترده است و جنبه‌هایی همچون خانواده، همسالان و اجتماع شامل آن می‌باشند که در رأس همه سازگاری اجتماعی قرار دارد. ادبی^۳ (۲۰۱۹) سازگاری را فرایندی پیوسته می‌دانند که در آن، تجارب یادگیری اجتماعی شخصی، توانایی‌ها و مهارت‌هایی را فراهم می‌سازد که از آن طریق می‌توان به ارضای نیازها پرداخت. در تعریفی دیگر سازگاری جریانی است که در آن فرد برای وفق دادن خود با فشارهای بیرونی و درونی تلاش می‌کند (بارانتز، لواندوسکی و واپیل^۴، ۲۰۱۰). سازگاری این اصطلاح وقتی به کار گرفته می‌شود که فرد در یک فرایند مستمر و پرمایه برای ابراز استعدادهای خود و واکنش نسبت به محیط و در عین حال در جهت تغییر آن به گونه‌ای مؤثر، درگیر است (فام و موری^۵، ۲۰۱۶). از طرفی این واژه به یک حالت تعادل کامل بین ارگانسیم و محیط اشاره دارد (گرگوری، کلاوسون، دیویس و گورسکی^۶، ۲۰۱۶). با توجه به موارد فوق هدف اصلی مجموعه حاضر بررسی نقش حس انسجام و سازگاری فردی و اجتماعی در جهت‌گیری هدف دانش‌آموزان دوره متوسطه مراکز نگهداری بهزیستی بود.

از مهم‌ترین اهداف نظام‌های آموزشی که همواره مورد توجه محققان نیز بوده است، پرورش فراگیرانی بانگیزه، هدفمند، پیشرفت‌گرا و کارآمد است و مهمترین معیار سنجش یادگیرندگان در فرایند آموزش، عملکرد و بکارگیری، آموخته‌ها می‌باشد (صبحی، غفاری، مولایی، ۱۳۹۵). این فرایند در حوزه تحصیلی، با عملکرد تحصیلی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد (کیم و سیو^۷، ۲۰۱۵) و اصطلاح عملکرد تحصیلی^۸ به میزان یادگیری آموزشگاهی اشاره دارد که توسط آزمون‌های مختلف استاندارد سنجیده می‌شود (پیکادو، پینتو و داسیلوا^۹، ۲۰۱۷) و شامل

^۱ Antonovsky

^۲ Personal and Social Adjustment

^۳ Adeyeye

^۴ Barrantes, Lewandowski and Kwapil

^۵ Pham, & Murray

^۶ Gregory, Clawson, Davis, & Gerewitz

^۷ Kim, & Seo

^۸ academic performance

^۹ Picado, Pinto, & da Silva

مجموعه رفتارهای تحصیلی است که در دو بعد پیشرفت تحصیلی و پسرفت تحصیلی در زمینه کسب دانش قابل مشاهده می‌باشد (فردریکز، فیلسیکر و لیسون^۱، ۲۰۱۶). دانش روان‌شناسی، به ویژه در حیطه انگیزش و یادگیری با تکیه بر یافته‌های تحقیقاتی خود بیشترین نقش را در پیشبرد این مسیر ایفا نموده کرده و همواره دستاوردهای بزرگی برای شناسایی و فهم رفتار انسان و همچنین ارتقای توانایی او داشته است. در این رابطه، جهت‌گیری هدف پیشرفت از جمله موضوعاتی است که نقش آن به عنوان یک سازه کلیدی مورد تأیید قرار گرفته است (مشتاقی، ۱۳۹۱).

بر اساس نظر بورگستد، اندرسون و جانسون^۲ (۲۰۱۳) سه واقعیت برای نظریه هدف از تحقیقات تجربی به دست آمده است: یادگیرندگان با گرایش به هدف تسلط و عملکردی، عملکرد تحصیلی خوبی را نشان می‌دهند؛ در حالی که افراد دارای اهداف تسلطی ممکن است علاقه درونی و نگرش مثبت بیشتری نسبت به یادگیری نشان دهند. در جهت‌گیری اجتنابی^۳، تأکید بر گریز از حقارت و نگرش منفی نسبت به عنوان فردی گندآموز است. در این حالت، یادگیرندگان نه تنها عملکرد یادگیری ضعیفی دارند، بلکه از انگیزه پائینی نیز برخوردارند و به ندرت از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده می‌کنند. هرآنچه ممکن است افراد با بیش از دو جهت‌گیری هدف در یادگیری درگیر شوند؛ به عنوان مثال یک دانش‌آموز ممکن است انتظار داشته باشد دانش جدیدی را در کلاس بیاموزد (جهت‌گیری هدف تسلط) و همچنین در این دوره دستاوردهای بزرگی را کسب نماید (جهت‌گیری هدف عملکردی) (لی و شیه^۴، ۲۰۱۵). چنین افرادی درجات متفاوتی از کنترل درونی، مهارت طلبی و نیز رقابت با همسالان را که به سازش موفقیت‌آمیز با محیط آموزشی می‌انجامد نشان می‌دهند. گاوازا، موزارت و خان^۵ (۲۰۱۴) نیز مطرح کردند که جهت‌گیری هدف، دو قطبی نیست، بلکه متعامد است و فراگیران می‌توانند همزمان هر دو هدف پیشرفت را داشته باشند. بر اساس تئوری اهداف پیشرفت، نوع جهت‌گیری هدف فراگیران، اثرات چشم‌گیری را در عملکرد یادگیری نشان می‌دهد؛ در حقیقت کیفیت جهت‌گیری هدف فراگیر تحت تأثیر حس انسجام فرد قرار دارد. لذا همواره این مسئله

^۱ Fredricks, Filsecker, & Lawson

^۲ Borgstede, Andersson and Johnsson

^۳ performance-approach goal

^۴ Li and Shieh

^۵ Gavaza, Muthart and Khan

مورد توجه بوده است که چه چیزی به پذیرش و پیگیری نوع خاصی از هدف می‌انجامد (چرچ، الیوت و گیل^۱، ۲۰۰۱).

حس انسجام سازه ای است که برای نشان دادن مقابله موفقیت آمیز در برابر فشارهای زندگی بیان شده است که جهت گیری کلی فرد و احساس اعتماد و پویایی مداوم و فراگیر را در زندگی و دنیای پیرامون وی نشان می‌دهد (جینفریو، جورچ و مانگ^۲، ۲۰۱۴). حس انسجام باعث می‌شود فرد تحریکات درونی و بیرونی دریافت شده را در زندگی سازمان یافته تر، قابل پیش بینی تر و توضیح پذیرتر درک نماید (فیشمن^۳، ۲۰۱۷). به بیان ساده تر، حس انسجام به ادراک و احساسات فرد اشاره می‌کند که زندگی برای او قابل درک، کنترل پذیر و پر معنی است و حس انسجام یک ویژگی شخصیتی است (یودا و همکاران^۴، ۲۰۱۸). به اعتقاد آنتونوسکی یک حلقه ارتباطی بین حس انسجام مفهوم سازی شده از سوی او و سلامت جسمی وجود دارد (مدسن، و تگودت و ماریک^۵، ۲۰۰۶). وی در پژوهشی نشان داد که حس انسجام قوی و رشد یافته، سبب ارتقاء سازگاری فردی و اجتماعی و بهزیستی می‌گردد و این تأثیرات از طریق دستیابی به یک نیمرخ روان شناختی قوی که شرایط استرس‌زای آسیب‌رسان جسمی را کنترل می‌کند محقق می‌شود (هارت، ویلسون، توبیل و همکاران^۶، ۲۰۰۶).

این موضوع فرایندی است که افراد را قادر می‌سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش بینی کند (باپتیستا و همکاران^۷، ۲۰۱۶). رفتار خود را کنترل و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم کند (پرزویولسکی و میشکین^۸، ۲۰۱۶). به طور کلی سازگاری اجتماعی در نوجوانان به عنوان مهمترین نشانه‌های سلامت روان آن‌ها است (فردریکز، فیلسیکر و لیسون^۹، ۲۰۱۶). نوجوان باید برای رسیدن به هدف‌های مشترک، تشریک مساعی کند (گاردنر، نسی و بوبر^{۱۰}، ۲۰۱۸). تانی^{۱۱} (۲۰۰۲) سازگاری‌های دانش‌آموزان را به دو دسته تحصیلی و هیجانی تقسیم می‌کند و سازگاری تحصیلی توانایی فرد برای کنار آمدن با تقاضاهای تحصیلی و فعالیت‌های مدرسه و

^۱. Church, Elliot and Gable

^۲. Jeanfreau, Jurich, & Mong

^۳. Fishman

^۴. Madsen, Vetegodt and Merrick

^۵. Hart, Wilson, Tobil and et al

^۶. Baptista, et al

^۷. Przybylski, & Mishkin

^۸. Fredricks, Filsecker, & Lawson

^۹. Gardner, Nesi, & Biber

^{۱۰}. Tanyi

سازگاری مناسب هیجانی فرآیند سازگاری فرد با احساسات و عواطف خود است (آلن، برادرلیک و واترز^۱، ۲۰۱۷). به طور کلی می‌توان بیان داشت که سازگاری نیازمند داشتن قابلیت‌های فردی همچون: مهارت‌های شناختی، رفتاری و پردازش هیجانی مناسب با توجه به موقعیت است (رگیرو، نونز، واله، پینیرو، رودریگویز و روسایرو^۲، ۲۰۱۸).

در همین راستا نصرتی (۱۳۹۸) دریافت که بین انسجام روانی و انگیزش تحصیلی رابطه معناداری وجود ندارد. تربتی‌نژاد و سعیدی‌پور (۱۳۹۷) نشان دادند که بین سازگاری اجتماعی با پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. تمنایی فر و منصوری نیک (۱۳۹۲) در پژوهشی در مورد رابطه میان سازگاری و پیشرفت تحصیلی به این نتیجه رسیدند که بین پیشرفت تحصیلی، سازگاری در خانه و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان دختر رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های پژوهش حیدری و دانشی (۱۳۹۳) نشان داد سازگاری فردی-اجتماعی قادر است پیشرفت تحصیلی و انگیزه تحصیلی را به طور معناداری پیش‌بینی کند. همچنین همبستگی میان سازگاری فردی-اجتماعی با پیشرفت تحصیلی و انگیزه درونی منفی، با انگیزش بیرونی و بی‌انگیزگی مثبت به دست آمد. نتایج پژوهش بابایی (۱۳۹۳) نشان داد، بین حس انسجام و انگیزش پیشرفت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. برگ^۳ (۲۰۲۰) نشان داد که سازگاری اجتماعی نقشی اساسی در میزان جهت‌گیری هدف در دانش‌آموزان دارد. ادبی^۴ (۲۰۱۹) دریافتند دانش‌آموزان برخوردار از سازگاری اجتماعی مناسب، عملکرد بهتری نسبت به دانش‌آموزان با سازگاری اجتماعی توسعه نیافته داشتند. فورد و همکاران^۵ (۲۰۱۹) نشان دادند، انسجام پیرامون عدالت نقش اساسی در اعتباربخشی به جهت‌گیری هدف دارا می‌باشد. واندوال، درستید و دیسویک^۶ (۲۰۱۹) دریافتند که بین جهت‌گیری هدف با میزان سازگاری و درک افراد از پیوستگی و انسجام فردی رابطه معنی‌داری وجود دارد. اسماعیل، ظاهر، محمد و همکاران^۷ (۲۰۱۵) در پژوهش خود دریافتند بین سازگاری اجتماعی و

^۱. Allen, Vella-Brodrick, & Waters

^۲. Regueiro, BNúñez, Valle, Piñeiro, Rodríguez, & Rosário

^۳. Bergh

^۴. Adcyeye

^۵. Ford, et al

^۶. Vandewalle, Nerstad, & Dysvik

^۷. Ismail, Azhar and Mohamed

عملکرد تحصیلی همبستگی مثبت وجود دارد. کلومر-پرز، کاربونل، سارابیا و همکاران^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی نشان دادند، سطوح بالا حس انسجام با انگیزه بیشتر و عملکرد تحصیلی بالاتر مرتبط است.

تمامی موارد اشاره شده و پژوهش های بررسی شده و هزاران گفته و نوشته دیگر روشن می سازد که اغلب سازه های انگیزشی همچون جهت گیری هدف تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله عوامل شخصی مانند سن، جنسیت، نژاد و خودپنداره شخصی و عوامل محیطی مانند بافت، موقعیت و فرهنگ قرار دارد (ایمز، ۱۹۹۲). در نتیجه این سازه ها متغیر بوده و روابط بین آن ها نیز در فرهنگ های مختلف متغیر می باشد. با توجه به اهمیت این سازه در رفتارهای شناختی مرتبط با پیشرفت تحصیلی، پیشایندهای انواع جهت گیری هدف، در پژوهش حاضر در بین دانش آموزان تحت پوشش بهزیستی مورد بررسی قرار گرفته است. از آن جایی که دانش آموزان بی سرپرست و بدسرپرست از پیشرفت تحصیلی پائینی برخوردارند (سیکوایرا و دل اجلیو، ۲۰۱۰) چنین فرض می شود که در اتخاذ اهداف پیشرفت مناسب مشکلات جدی داشته که این امر مشکلات تحصیلی چون افت تحصیلی، غیبت از مدرسه و مدرسه گریزی را در آن ها افزایش می دهد. بر اساس آنچه گفته شد، در این تحقیق سعی شده است احتمال وجود رابطه بین حس انسجام و سازگاری فردی-اجتماعی با جهت گیری هدف مورد بررسی قرار گیرد؛ بدین ترتیب پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این سوال کلی است که آیا بین حس انسجام و سازگاری فردی و اجتماعی با جهت گیری هدف دانش آموزان دوره متوسطه مراکز نگهداری بهزیستی رابطه معنادار وجود دارد؟

هر جامعه ای برای پیشرفت و رشد در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی نیاز به افرادی دارد که از نظر روانی و جسمانی سالم باشند. توجه ویژه به جمعیت نوجوان به ویژه دانش آموزان به عنوان آینده سازان جامعه از عوامل اساسی توسعه پایدار و همه جانبه است. به علاوه توجه به مسائل و مشکلات عدیده فرا روی نوجوانان و چاره اندیشی برای حل آن ها از وظایف اساسی نظام آموزش و پرورش است (پورقاز و رقیبی، ۱۳۸۴). در سال های اخیر شمار زیادی از نوجوانان از مسائل مرتبط با هدف گزینی رنج می برند و این احتمال وجود دارد که خیلی از

^۱. Colomer-Pérez, Carbonell, Sarabia and et al

^۲. Ames

^۳. Siqueira, A.C, Dell'Aglio

آن‌ها اغلب مشکلاتی با خود به همراه داشته باشند (چن، هو، ژانگ و گایو، ۲۰۱۸). اهداف بخش مهمی از انگیزه انسانی را تشکیل می‌دهند. آن‌ها رفتارهای پیشرفت دانش‌آموزان را هدایت کرده و جهت می‌دهند (لین برینک و پینترچ^۱، ۲۰۰۲) بر رویکرد یادگیری و عملکرد دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارند (هاراکویس و همکاران^۲، ۲۰۰۰). نظریه اهداف بر این فرض استوار است که اهداف پیشرفتی که دانش‌آموزان درباره تکالیف تحصیلی‌شان دنبال می‌کنند بر کیفیت توانایی و اشتغال نسبت آن تکلیف تأثیر می‌گذارد (ایمز و آرچر^۳، ۱۹۸۸). علی‌رغم اهمیت اهداف پیشرفت، بررسی پیشینه پژوهشی حاکی از آن است که پژوهش‌های بسیار محدودی در زمینه پیشایندهای جهت‌گیری هدف و عوامل مؤثر بر آن صورت پذیرفته است. براین اساس، هدف اصلی مطالعه حاضر بررسی نقش حس انسجام و سازگاری فردی-اجتماعی با جهت‌گیری هدف در دانش‌آموزان دوره متوسطه مراکز نگهداری بهزیستی است. نتایج حاصل از پژوهش حاضر در دو بعد نظری و عملی قابل تأمل است؛ در بعد عملی، یافته‌های این مطالعه، قابل بهره‌برداری توسط روانشناسان، مدیران مدارس و مسئولین مراکز بهزیستی در جهت ارتقای اهداف پیشرفت می‌باشد. همچنین با توجه به محدود بودن پژوهش‌های انجام شده در این حوزه و در نتیجه عدم امکان تعمیم‌دهی نتایج در سطح وسیع، این پژوهش می‌تواند منابع نظری مورد نیاز را در اختیار پژوهشگران آتی قرار دهد.

جهت‌گیری هدف: اصلاح جهت‌گیری هدف، به عنوان معیارهای یادگیرنده در ارزیابی توانایی یادگیری و پیشرفت و به اهداف فرد در درگیر شدن در فرایندهای مربوط به یادگیری اشاره دارد و جهت‌گیری هدف بیانگر الگوی منسجمی از باورهای فرد است که سبب می‌شود تا فرد به روش‌های مختلف به موقعیت‌ها گرایش پیدا کند و در آن زمینه به فعالیت بپردازد و در نهایت پاسخی را ارائه دهد (برگ^۴، ۲۰۲۰).

حس انسجام: حس انسجام ترکیبی از خوش‌بینی همراه با احساس کنترل است که از طریق سه مؤلفه قابل درک بودن، قابلیت مدیریت و معنی‌دار بودن وقایع از نظر فرد ممکن می‌شود و سازه‌ای است که برای نشان دادن مقابله موفقیت‌آمیز در برابر فشارهای زندگی بیان

^۱. Linnenbrink and Pintruch

^۲. Harackiewicz

^۳. Ames and Archer

^۴. Bergh

شده است که جهت‌گیری کلی فرد و احساس اعتماد و پویایی مداوم و فراگیر را در زندگی و دنیای پیرامون وی نشان می‌دهد (اریکسون و میتل مارک^۱، ۲۰۱۶).

سازگاری فردی و اجتماعی: سازگاری مفهومی گسترده است و جنبه‌هایی همچون خانواده، همسالان و اجتماع شامل آن می‌باشند که در رأس همه سازگاری اجتماعی قرار دارد، سازگاری فرایندی پیوسته است، که تجارب یادگیری اجتماعی شخصی، توانایی‌ها و مهارت‌هایی را فراهم می‌سازد که از آن طریق می‌توان به ارضای نیازها پرداخت (ادی^۲، ۲۰۱۹).

جهت‌گیری هدف: در پژوهش حاضر جهت‌گیری هدف نمره‌ای است که فرد از پرسشنامه جهت‌گیری هدف پیشرفت الیوت و مک‌گریگور^۳ (۲۰۰۱) با ۱۲ گزینه کسب نمودند.

حس انسجام: در پژوهش حاضر حس انسجام نمره‌ای است که فرد از پرسشنامه حس انسجام آنتونووسکی^۴ (۱۹۹۳) با ۲۹ گزینه کسب نمودند.

سازگاری فردی و اجتماعی: سازگاری فردی-اجتماعی در پژوهش حاضر نمره‌ای است که فرد از پرسشنامه روانی کالیفرنیا^۵ (۱۹۵۲) با ۱۸۰ گزینه کسب نمودند.

www.ketab.ir

^۱ . Eriksson and Mittelmark

^۲ . Adeyeye

^۳ . Elliot and McGroger

^۴ . sense of coherence scale (SOC)

^۵ . California Personality Inventory (CPI)